

2/1995. (III. 24.) KüM rendelet

a tiszteletbeli konzulok küldéséről és fogadásáról

A konzuli kapcsolatokról Bécsben, 1963. április 24-én elfogadott egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) kihirdetéséről szóló 1987. évi 13. törvényerejű rendelet 3. §-ának (3) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján - az érdekelt miniszterekkel és a legfőbb ügyéssel egyetértésben - a következőket rendelem el:

1. § (1) A Magyar Köztársaság és más államok közötti kereskedelmi, gazdasági, kulturális, tudományos és idegenforgalmi kapcsolatok fejlesztésének előmozdítása, továbbá állampolgáraik, jogi személyeik és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezeteik érdekeinek képviselése és védelme céljából külföldön tiszteletbeli konzuli tisztviselő által vezetett magyar, és a Magyar Köztársaságban más államok tiszteletbeli konzuli tisztviselője által vezetett külföldi konzuli képviselő létesíthető.

(2) A tiszteletbeli konzuli tisztviselő által vezetett konzuli képviselő létesítéséről, illetőleg megszüntetéséről a külügyminiszter feladat- és hatásköréről szóló 152/1994. (XI. 17.) Korm. rendelet 12. §-ában foglalt rendelkezés alapján a külügyminiszter gondoskodik.

I.

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG TISZTELETBELI KONZULI TISZTVISELŐI

Jelölés a tiszteletbeli konzuli tisztségre

2. § (1) A Magyar Köztársaság tiszteletbeli konzuli tisztviselőjének a fogadó vagy harmadik állam azon állampolgára, illetőleg a fogadó államban élő az a magyar állampolgár jelölhető, aki közmegebecsülést élvez, továbbá társadalmi állása, vagyoni helyzete, büntetlen előélete, képzettsége révén alkalmas az e tisztséggel járó feladatok teljesítésére, és vállalja azok ellátását.

(2) A kinevezésre a fogadó államban működő diplomáciai vagy konzuli képviselő vezetője, miniszter, országos hatáskörű szerv vezetője vagy országos szintű érdekképviselői szerv vezetője tesz javaslatot a külügyminiszternek.

A tiszteletbeli konzul kinevezése

3. § (1) A tiszteletbeli konzult - meghatározatlan időtartamra - a külügyminiszter nevezi ki, s részére okiratot állít ki, amely tanúsítja e minőségét, tartalmazza a vezeték és utónevét, a kategóriát és osztályát, amelybe tartozik, valamint az általa vezetett konzuli képviselő konzuli kerületét, székhelyét és az ellátandó feladatok körét.

(2) A kinevezési okiratot a Külügyminisztérium diplomáciai vagy más megfelelő úton továbbítja a fogadó állam kormányához.

A működés megkezdése

4. § (1) A tiszteletbeli konzul a fogadó állam részéről történt elfogadást tanúsító felhatalmazás (exequatur) kézhezvétele után kezdheti meg működését.

(2) A fogadó állam kifejezett hozzájárulása esetén a tiszteletbeli konzul működését és elfogadását tanúsító felhatalmazás (exequatur) kiadása előtt is megkezdheti.

(3) A tiszteletbeli konzul a kinevezését követően a külügyminiszter vagy megbízottja jelenlétében ünnepélyes nyilatkozatot tesz arról, hogy a tisztségével járó feladatokat és kötelezettségeket maradéktalanul teljesíti, tiszteletben tartja a titokvédelmi jogszabályokat, s e nyilatkozatot tartalmazó okiratot saját kezű aláírásával látja el.

A tiszteletbeli konzul működésének irányítása

5. § (1) A tiszteletbeli konzul működésének irányítását a külügyminiszter az általa ezzel megbízott diplomáciai vagy konzuli képviselő vezetője útján látja el.

(2) A tiszteletbeli konzul hatásköre konzuli kerületében nem kizárólagos, ott konzuli feladatokat az Egyezmény rendelkezéseivel és a 9. § (1) bekezdésével összhangban a fogadó államban működő diplomáciai vagy hivatásos konzuli képviselő is elláthat.

A működés szünetelése

6. § (1) A tiszteletbeli konzul három hónapnál rövidebb időre szüneteltetheti működését, ha betegsége vagy más elháríthatatlan ok miatt átmenetileg nem tudja ellátni feladatát.

(2) A tiszteletbeli konzul három hónapnál hosszabb időre csak az irányítási jogkört gyakorló diplomáciai vagy konzuli képviselő vezetőjének előzetes írásbeli engedélyével szüneteltetheti működését.

(3) A tiszteletbeli konzul működésének - hat hónapnál nem hosszabb időre történő - szüneteltetését a külügyminiszter is elrendelheti, amennyiben a kinevezés visszavonására alapul szolgáló, a 8. § (1) bekezdésében, illetve a (2) bekezdés b)-e) pontjában meghatározott feltételek kivizsgálása szükséges. Ezt követően a külügyminiszter dönt a tiszteletbeli konzul működésének újbóli megkezdéséről vagy a kinevezés visszavonásáról.

A tiszteletbeli konzuli kinevezés megszűnése

7. § A tiszteletbeli konzul kinevezése megszűnik:

- a) a konzuli tisztviselő halálával,
- b) a konzuli tisztviselő lemondásával, és
- c) a kinevezés visszavonásával.

A kinevezés visszavonása

8. § (1) A tiszteletbeli konzul kinevezését a külügyminiszter visszavonhatja, ha a tiszteletbeli konzul működésének fenntartásához további érdek nem fűződik. A kinevezés visszavonása esetén a külügyminiszter a tiszteletbeli konzult a kinevezés megszűnése előtt legkevesebb 30 nappal értesíti.

(2) A tiszteletbeli konzul kinevezését a külügyminiszter visszavonja, ha

- a) a fogadó állam a hivatalba lépéséhez szükséges felhatalmazást (exequatur) visszavonja,
- b) ismételten figyelmen kívül hagyja az irányítási jogkört gyakorló diplomáciai vagy konzuli képviselő vezetőjének utasításait,
- c) az irányítási jogkört gyakorló diplomáciai vagy konzuli képviselő vezetőjének előzetes engedélye nélkül három hónapot meghaladó időtartamra szünetelteti a működését,
- d) ismételten vagy súlyosan sérti a magyar állam vagy a fogadó állam jogszabályait, és emiatt büntetőeljárás indul ellene,

e) feladatai ellátására a tiszteletbeli konzuli tisztséggel összeegyeztethetetlen magatartása miatt alkalmatlanná válik, annak ellátásában betegsége vagy más ok tartósan akadályozza.

(3) A kinevezés visszavonására a 2. § (2) bekezdésében meghatározott szerv vezetője a külügyminiszternek tesz javaslatot.

(4) A kinevezés visszavonása vagy a működés szüneteltetése esetén a Külügyminisztérium a 3. § (2) bekezdésében meghatározott módon tájékoztatja a fogadó államot.

A tiszteletbeli konzuli tisztviselő feladatai

9. § (1) A tiszteletbeli konzul feladatai, amennyiben a kinevezés során adott megbízás ennél szűkebb kört nem állapít meg, a következők:

a) a nemzetközi jog által megengedett keretek között védelmezi a Magyar Köztársaság, valamint állampolgárai, jogi személyei és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetei érdekeit a fogadó államban,

b) az Egyezmény rendelkezéseivel összhangban előmozdítja a Magyar Köztársaság és a fogadó állam közötti kereskedelmi, gazdasági, idegenforgalmi, kulturális és tudományos kapcsolatok fejlesztését,

c) minden megengedett módon tájékozódik a fogadó állam kereskedelmi, gazdasági, idegenforgalmi, kulturális és tudományos életének viszonyairól, ezekről jelentést tesz a külügyminiszternek, továbbá felvilágosítást ad az érdekelt személyeknek,

d) a fogadó állam jogszabályainak megfelelően védelmezi a Magyar Köztársaság állampolgárainak, jogi személyeinek és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezeteinek érdekeit a fogadó állam területén folyó hagyatéki ügyekben,

e) a fogadó állam jogszabályai által megszabott keretek között védelmezi a Magyar Köztársaság kiskorú és cselekvőképtelen állampolgárainak érdekeit különösen, ha számukra gámság vagy gondnokság elrendelése szükséges,

f) a fogadó államban hatályban lévő gyakorlat és eljárási szabályok figyelembevételével képviseli a Magyar Köztársaság állampolgárait vagy intézkedéseket tesz megfelelő képviselői biztosítására a fogadó állam bíróságai vagy más hatóságai előtt, azért, hogy a fogadó állam jogszabályainak megfelelően ideiglenes intézkedések hozatalát kérjék ezen állampolgárok jogainak és érdekeinek megóvására, amennyiben azok távollétük vagy bármely más ok miatt jogaikat és érdekeiket nem tudják időben megvédeni,

g) segítséget és támogatást nyújt a Magyar Köztársaság állampolgárai, jogi személyei és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetei részére,

h) segítséget nyújt a magyar felségjelű tengeri és folyami hajóknak, valamint a küldő államban lajstromozott repülőgépeknek és ezek személyzetének.

(2)

(3) A tiszteletbeli konzul a konzuli kerületében állandó lakóhellyel rendelkező vagy ott tartózkodó személytől - a személyazonosítás megfelelő elvégzése után - magyar útlevét, továbbá magyarországi beutazásra, illetőleg tartózkodásra jogosító engedély iránti kérelmet vehet át. A kérelmet, annak jogszabályban előírt mellékleteit és díját a tiszteletbeli konzul három napon belül megküldi az irányítási jogkört gyakorló diplomáciai vagy konzuli képviselőnek. A tiszteletbeli konzul ilyen esetben a ténylegesen felmerült és igazolt postai költséget, valamint a konzuli díjakról szóló, és az 1/1995. (II. 24.) KüM rendelettel módosított 1/1991. (IV. 9.) KüM rendelet Mellékletének 23. pontjában meghatározott kezelési költségátalányt számíthatja fel.

(4) A tiszteletbeli konzulnak a (3) bekezdésben említett eljárására a hatályos magyar útlevét és vízumrendészeti jogszabályok az irányadók.

(5) A küldő állam állampolgárainak jog- és érdekvédelme érdekében személyekkel, valamint a fogadó állam és a küldő állam hatóságaival történő érintkezés módjára az Egyezmény 35-38. cikkei az irányadók.

Konzuli feladatok végzése harmadik állam részére

10. § A tiszteletbeli konzuli tisztviselő haladéktalanul köteles tájékoztatni a külügyminisztert, ha őt harmadik állam tiszteletbeli konzuli tisztviselőjének kívánja kinevezni.

A működés tárgyi feltételei

11. § (1) A tiszteletbeli konzul saját költségén biztosítja az általa vezetett konzuli képviselet helyiségeit, berendezését és felszerelését, illetőleg - e § rendelkezéseivel összhangban - a tisztségével járó feladatok ellátását.

(2) A Külügyminisztérium - szükség esetén - a tiszteletbeli konzullal még kinevezése előtt szerződésben állapodik meg a tiszteletbeli konzul működésének anyagi-pénzügyi feltételeiről.

(3) A tiszteletbeli konzuli tisztviselő által vezetett konzuli képviselet részére az irányítási jogkört gyakorló diplomáciai vagy konzuli képviselet biztosítja:

- a) a képviselet hivatalos bélyegzőjét,
- b) a Magyar Köztársaság állami zászlóját,
- c) a Magyar Köztársaság címerét, valamint a képviselet megnevezését magyar nyelven és a fogadó állam nyelvén feltüntető címerpajzsot,
- d) a Magyar Köztársaság tiszteletbeli konzuli tisztviselői részére kiadott konzuli irányelveket és a tiszteletbeli konzul feladatainak ellátásához szükséges más útmutatásokat.

(4) A tiszteletbeli konzuli tisztviselő által vezetett konzuli képviselet részére az irányítási jogkört gyakorló diplomáciai vagy konzuli képviselet biztosítja a konzuli feladatok ellátásához elengedhetetlenül szükséges magyar jogszabályokat, a konzuli cselekmények nyilvántartási naplóit, továbbá tájékoztatást ad a magyar gazdasági, kereskedelmi, kulturális, tudományos és idegenforgalmi tevékenységről.

Általános pénzügyi rendelkezések

12. § (1) A tiszteletbeli konzul e tevékenységéért díjazásra nem jogosult; működése során jogszabályban megállapított díjakat és illetékeket szed.

(2) A tiszteletbeli konzul az (1) bekezdés alapján beszedett konzuli díjak szükséges hányadát az e minőségében történő működése során keletkezett indokolt és igazolt költségei fedezésére fordíthatja.

(3) A tiszteletbeli konzul e minőségében végzett működésével kapcsolatban az irányítási jogkört gyakorló diplomáciai vagy konzuli képviselet vezetőjének évente pénzügyi elszámolást nyújt be. A konzuli díjbevételeknek a költségtérítést követően fennmaradó hányadát a tiszteletbeli konzul köteles a működésének irányítását ellátó diplomáciai vagy konzuli képviseletnek átutalni.

(4) Ha a tiszteletbeli konzul e minőségében történő működése során keletkezett költségei meghaladják a konzuli díjbevételeket, pótlólagos költségtérítésre nem jogosult, kivéve, ha a költségek rendkívül méltánylást érdemlő körülmények következtében merültek fel.

Költségtérítés

13. § (1) A tiszteletbeli konzuli tisztviselő a 12. § (1) bekezdése rendelkezéseivel összhangban bevételezett díjakról és illetékekről nyilvántartást vezet.

(2) Az irányítási jogkört gyakorló diplomáciai vagy konzuli képviselő vezetője vagy megbízottja jogosult ellenőrizni a díj- és illetékbevételek nyilvántartását és a költségtérítés mértékének indokoltságát.

(3) A 12. § (2) bekezdésében említett költségtérítés tekintetében az alábbi költségek minősülhetnek indokoltnak:

- a) a távközlés hivatalos ügyben igénybe vett nyilvános eszközeinek használati díja;
- b) a hivatalos ügyben indokoltan tett utazásnak a helyi körülményekhez képest szokásos költsége,
- c) a hivatalos ügyben felmerült postaköltség,
- d) a bajba jutott magyar állampolgár részére az erre vonatkozó előírásoknak megfelelően adott költsön összege,
- e) hazaszállításra szoruló magyar állampolgár vagy holtteste hazaszállításának - az irányítási jogkört gyakorló diplomáciai vagy konzuli képviselő előzetes engedélye alapján - a tiszteletbeli konzuli tisztviselő által előlegezett költsége.

A költségtérítési igény igazolása

14. § (1) A tiszteletbeli konzuli tisztviselő a költségtérítés mértékének indokoltságát a 13. § (3) bekezdése

- a) a) a) pontjában említett költségek tekintetében az elvégzett konzuli cselekmények számával, és azok szokásos költségigényével,
- b) b) pontjában említett költség tekintetében az aláírt kötelezvényvel,
- c) c) pontjában említett költség tekintetében számlával vagy nyugtával igazolja.

(2) Az (1) bekezdés b) pontjában említett kötelezvény és a c) pontjában említett számla vagy nyugta egy hiteles példányát a tiszteletbeli konzuli tisztviselő a pénzügyi elszámolás során - vagy kérésre külön is - átadja az irányítási jogkört gyakorló külképviseletnek.

(3) A tiszteletbeli konzuli tisztviselő nem jogosult:

- a) protokolláris jellegű költségei megtérítését igényelni,
- b) pótlólagos költségtérítést igényelni az általa e minőségben alkalmazott személyek bér és bérjellegű vagy hasonló költségei miatt.

II.

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG TERÜLETÉN MŰKÖDŐ TISZTELETBELI KONZULI TISZTVISELŐK

Tiszteletbeli konzuli képviselő létesítése és tiszteletbeli konzuli tisztviselők fogadása

15. § (1) A Magyar Köztársaság területén tiszteletbeli konzul által vezetett konzuli képviselő az Egyezmény rendelkezéseivel összhangban létesíthető, és tiszteletbeli konzuli tisztviselő az Egyezmény rendelkezéseivel összhangban fogadható.

(2) A Magyar Köztársaság területére kijelölt tiszteletbeli konzuli tisztviselő elfogadását tanúsító felhatalmazást (exequatur) a Külügyminisztérium állítja ki, s a külügyminiszter írja alá.

(3) A Külügyminisztérium kifejezett hozzájárulása esetén a tiszteletbeli konzuli tisztviselő az elfogadását tanúsító felhatalmazás (exequatur) kiadása előtt is megkezdheti működését.

A tiszteletbeli konzuli tisztviselőt és az általa vezetett konzuli képviseletet megillető könnyítések, kiváltságok és mentességek

16. § (1) A tiszteletbeli konzuli tisztviselőt az Egyezmény 58. cikkének 2. bekezdésében említett könnyítések, kiváltságok és mentességek illetik meg.

(2) A tiszteletbeli konzuli tisztviselő által vezetett konzuli képviselet igazgatási vagy műszaki feladatokat ellátó tagját az Egyezmény 42. cikkében meghatározott kiváltság és a 44. cikk 3. bekezdésében meghatározott mentesség illeti meg.

(3) Az Egyezményben említett kiváltságok és mentességek nem illetik meg a tiszteletbeli konzuli tisztviselőket, valamint azon konzuli alkalmazottak családtagjait, akik tiszteletbeli konzuli tisztviselő által vezetett konzuli képviselet alkalmazásában állnak.

17. § A tiszteletbeli konzuli tisztviselő által vezetett konzuli képviseletet az Egyezmény 58. cikk 1. bekezdésében, valamint az 59., 60., 61. és 62. cikkében meghatározott könnyítések, kiváltságok és mentességek illetik meg.

Tiszteletbeli konzuli igazolvány

18. § A tiszteletbeli konzul, valamint a tiszteletbeli konzul által vezetett konzuli képviselet konzuli alkalmazottja e minőségét a Külügyminisztérium által kibocsátott igazolvány tanúsítja.

Hatálybaléptető és átmeneti rendelkezések

19. § (1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba. Egyidejűleg hatályát veszti a tiszteletbeli konzuli tisztviselők intézményéről szóló 2/1988. (VIII. 1.) KüM rendelet.

(2) A Magyar Köztársaság tiszteletbeli konzuli tisztviselőinek korábban meghatározott időre adott kinevezések e rendelet erejénél fogva, annak hatálybalépése napjától határozatlan időtartamú kinevezésekké alakulnak át.